

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v torek, dne 11. oktobra 1932.

Štev. 117.

Načelna beseda o zadrugah

Gospod dr. L. F. je na naš zadnji članek odgovoril v »Slovenec« s člankom, v katerem nas med drugim poziva, da točno navedemo, od katerih davscin so opravilne zadruge in konzumi. Čeprav smo mi to že večkrat navedli v »Trgovskem listu«, bomo g. doktorju vendarle ustregli, enako mu bomo odgovorili tudi na vse druge njegove pripombe in na druga njegova vprašanja. Za danes pa hočemo spregovoriti par načelnih besedi o pomenu zadruga za javnost, ker je le tako mogoče, da bo naša debata z zagovornikom konzumov, g. dr. L., res temeljito izvedena.

Zlasti hočemo razjasniti odnos zadruga in konzumov do javnosti, ker od tega odnosa odvisi vsi privilegiji, ki jih uživajo prave zadruge ko tudi vse zadrugne trgovine, podjetja in konzumi.

Zadrugna misel, da se s skupnim naporom vseh v isti stvari interesiranih ljudi ustvari nekaj, česar posamezniki ne zmore, je na vsak način zdrava, koristna in v korist javnosti. Zato je tudi pravilno, če na tem načelu zgrajena zadruga uživa podporo javnosti.

Tako n. pr. je čisto jasno, da zasluži podporo kmetijska zadruga, ki je nastala, da si vsa vas nabavi dobro plemensko živino, ker se bo z njo kakovost živine zboljšala, ker bo s tem narodno premoženje povečano. Ne samo član zadruge bo imel dobiček od dela zadruge, temveč vsi sloji, ker bo boljša živina dala konzumentu boljše meso, obenem pa tudi omogočila večji izvoz, ki zahteva samo kvalitetno živino.

Prav tako je jasno, da so razne mlekarne zadruge v interesu javnosti, ker šele v zadrugnih mlekarinah je mogoča res dobra kontrola mleka in šele v zadrugnih mlekarinah morejo kmetovalci izdelovati mlečne izdelke v kvaliteti, ki jo zahteva trg.

Enako morejo reči o sebi vse kreditne zadruge, da je njih poslovanje v interesu javnosti, zakaj one zbirajo denar in ga dovajajo vsemu narodnemu gospodarstvu, one nadalje skrbijo za nizko obrestovane kredite in vrhu tega napeljujejo ljudi k varčevanju. Denarni trg, ki se more opreti na zdravo kreditno zadrugništvo, more prenesti marsikatero stisko.

Pa tudi raznim nabavljalnim zadrugam za nakup kmetijskih strojev, za zboljšanje pašnikov, za produkcijo električnega toka, ne bo njih odrekal, da je njih delo tudi splošnosti v korist. Kajti čim bolj napreduje kmetijstvo, tem večje je narodno premoženje, tem boljše se godi narodu.

Vse te zadruge imajo izrazito produkcijski namen, one hočejo nekaj ustvariti, ali pa omogočiti kmetu (ko kreditne), da nekaj ustvari. Vse te zadruge so tudi v vsakem pogledu zveste zadrugni misli, ker hočejo s skupnimi močmi ustvariti nekaj, česar posamezniki ne zmore. Vse te zadruge so sicer namenjene le svojim članom, indirektno pa koristijo vsej javnosti in zato je v redu, če jih javnost podpira, zlasti še, ker noben zadrugni funkcionar ni za svoje delo plačan in ker je edini dobiček zadrugnega člana dobiček, ki ga ima vsa zadruga.

Nikakor ni mogoče reči, da bi pri vsem silnem naporu našega zadrugništva, to že doseglo vse svoje cilje. Nasprotno je še polno panog, ki so od zadrugništva skoraj neizrabljene. Tako čaka kmetijske zadruge še silno delo, da tipizirajo vse kmetijske pridelke za izvoz, da poskrbe, da bodo šli naši pridelki v svet ne le kot sirovine, temveč tudi kot polfabrikati. Sploh je skoraj vsa kmetijska industrija pri nas nepoznana. Torej prilike za delo več ko dovolj, samo če se hoče.

Mesto tega koristnega in res zadrugnega dela, se je pa pri nas večinoma iz strankarsko političnih nagibov pričelo nepravdo zadrugno delo, ki ne pomeni za javnost prav nobene pridobitve in ki zato tudi ne zasluži nobene podpore javnosti. Kakšen

interes ima vendar javnost, če kupuje gumbe in slične izdelke v lokalni, ki ima naslov konzum ali pa pravi naslov trgovina. To je vendar samo stvar poedince, ne pa javnosti. Kajti naj delujejo vsi konzumi tudi idealno, narodnega premoženja ne morejo pomnožiti, ker nič ne ustvarjajo. Zadrugna misel za potrošnje je le karikatura zadrugne misli, ki nima s pravo zadrugo sploh nič skupnega. Nekaj drugega bi bile zadruge, ki prodajajo pridelke in izdelke svojih članov, ker takšna prodaja odgovarja zadrugni misli in indirektno tudi služi povečanju produkcije.

Prave zadruge so imele in imajo direkten pomen za narodno gospodarstvo in zato so bile deležne podpore javnosti, to je države. Da pa se ta podpora v redu vrši, je država predpisala, pod kakšnimi pogoji more dobiti zadruga njeno podporo. Ta podpora je pomenila davčne olajšave, je pomenila druge ugodnosti, vselej pa je bil namen državne podpore, da se z njo pospešuje produkcija.

Ko pa so bili ti predpisi izdani, pa so hotele tudi nepravde zadruge imeti koristi od državne podpore zadrugam. Izkoristili so zasluge pravih zadrug in s pomočjo njih pravic pričeli s trgovino. In tako imamo danes konzume, ki niso drugo ko špekulacijske trgovine, imamo zadrugne trgovine,

ne, ki se v ničemer ne razlikujejo od drugih trgovin, a uživajo bonitete, ker so osnovane pod zadrugnim imenom in vpisane mesto v trgovinski v zadrugni register. Imamo nadalje banke, ki poslujejo prav tako ko vse druge banke, a veljajo kot zadruge, pa čeprav poznajo zadrugnike le kot garante. Tudi industrijska podjetja imamo, ki poslujejo prav tako ko vsa druga podjetja, a uživajo ugodnosti, ker nosijo ime zadruge.

Prednosti pravih zadrug so prevzele nepravde zadruge in v senci pravih zadrug žive danes zadruge, ki ne pomenijo za javnost prav nič drugo ko vsako drugo podjetje. In iz te sence hočemo postaviti vse te nepravde zadruge, ker nima javnost prav nobenega interesa, da favorizira tiste, ki po krivici nosijo zadrugno ime. V tem je vse naše prizadevanje in to je vsa zahteva trgovine, ki se ne krije pod zadrugnim imenom.

Podpora javnosti je bila namenjena samo produktivnim zadrugam, ne pa zadrugam za potrošnje, ker te zadruge nimajo za javnost prav nobenega posebnega pomena. Ta namen javnosti naj se zopet izvede in zato ne odjenjamo z zahtevo, da nobenih privilegijev konzumom in zadrugnim trgovinam, ker tudi za nje mora veljati ista pravica ko za vse druge.

Kako znajo Čehi dvigniti svoj izvoz

Uvoz kave naj dvigne češkoslovaški izvoz

Ze dostikrat so bili Čehi naši učitelji in sedaj imamo znova priliko, da se od Čehov naučimo, kako je mogoče dvigniti naš izvoz brez posebnih težkoc in stroškov, če je le količikaj dobre volje.

Kakor mi in vse druge evropske države, uvažajo tudi Čehi kavo iz čezmorskih dežel. Ker pa nimajo Čehi direktnega dostopa do morja, prihaja skoraj vsa kava čez tuja pristanišča in večinoma je tudi kupljena v tujih pristaniščih. Tako je češkoslovaška uvozila leta 1931 151.075 q kave v skupni vrednosti 172,4 milijone čk. Od te množine je prišlo čez Hamburg kave za 114, čez Trst za 8,1 milijonov čk, dočim je direktno na češkoslovaški naslov prišlo iz Brazilije kave le za 25,4, iz Venecuele za 1,1 in iz drugih srednje ameriških republik za 14 milijonov čk. Jasno je, da je v izvoznih statistiki Brazilije bila navedena kot v Češkoslovaško poslana kava samo ona, ki je prišla direktno, vsa druga je bila vpisana v dobro Hamburgu, oziroma Nemčiji. Vsled tega je veljala Češkoslovaška za Brazilijo le kot manj važen konzument kave, na katerega se ni treba dosti ozirati. Pri današnjih splošnih deviznih omejitvah in pri prizadevanju vseh držav, da dovolijo uvoz blaga samo državam, ki so važne za njih izvoz, je imela vsled tega Češkoslovaška občutno škodo.

Češkoslovaška devizna komisija je zato sklenila, da se more v bodoče vršiti uvoz kave samo potem kompenzacijski. Če hočejo torej češkoslovaški uvozniki naročiti kavo,

morajo skrbeti, da naroči Brazilijo za isto vrednost češkoslovaško blago, ker drugače ne morejo dobiti deviz za plačilo kave. Češkoslovaški uvozniki morajo zato najprej opozoriti brazilske prducente kave, da gre velik del v Hamburg poslane kave na Češkoslovaško in da je torej Češkoslovaška zelo važen konzument brazilske kave. Zato je tudi v interesu same Brazilije, da naroča blago na Češkoslovaškem, ker drugače ne bo prodala kave na Češkoslovaškem. Ena roka umiva drugo. Seveda pa bodo morali češkoslovaški uvozniki kave v zvezi s češkoslovaškimi izvozniki pripraviti vse potrebno, da se bo Brazilija lahko odločila za nakup češkoslovaškega blaga. Ker imajo Čehi zunanjo trgovino zelo dobro organizirano, ni nobenega dvoma, da se bo Češkoslovaški tudi posrečilo, da se bo na brazilskem trgu krepko zasidrala.

Tudi mi smo veliki konsumenti kave in tudi mi bi mogli to zelo dobro izkoristiti za naš izvoz. Vemo tudi, da so svoje dni ljubljanski trgovci že skušali v tem pogledu doseči pozitivnih rezultatov, da pa so naleteli na tako malo umevanja, da je bila njih inicijativa popolnoma brezuspešna. Morda bo sedaj, ko je tudi stiska nastopila kot učiteljica, stvar lažje dosegljiva in da bomo tudi mi poskusili z našim uvozom povečati naš izvoz. Češkoslovaška že dela tako, zakaj ne bi mi sledili njenemu nauku, ni prav nobenega razloga, kvečjem če se nam še vedno predobro godi.

Indeks cen na veliko

Oddelek Narodne banke za gospodarsko proučevanje navaža za september te indekse cen:

	september 1932	avgust 1932	september 1931
rastlinski proizvodi	57,7	64,0	70,4
živalski proizvodi	56,8	53,6	70,6
mineralni proizvodi	74,8	77,3	74,2
indust. proizvodi	64,0	63,4	72,2
celotni indeks	61,8	62,6	71,6
izvojni proizvodi	56,3	57,0	70,7
uvozni proizvodi	68,3	66,5	66,9

Celotni indeks je torej popustil v primeru z onim prejšnjega meseca za 0,8 točke. Znatno je padec indeksa pri rastlinskih proizvodih in to vsled padca cen koruzi, vinu, ječmenu in zlasti suhim češnjam, ki so prišle na trg kot novo blago. Cena živalskim proizvodom pa se je popravila, in sicer za 3,2 točke. Zlasti so se popravile cene jajcem, srednjim svinjam,

govejim in ovčjim kožam, dočim so težke svinje v ceni popustile. Mineralni proizvodi so padli v ceni za 2,5 točke in to vsled znižanja cene premogu. Indeks industrijskih proizvodov je v nalahnem dvigu.

Razmerje indeksa med izvoznimi in uvoznimi predmeti se je znova poslabšalo za nas.

IZVOZ SADJA

Centralna komisija za izvoz sadja pri trgovinskem ministrtvu sporoča, da se je izvozilo iz naše države v času od 21. do 30. sept. svežih češpelj: v Avstrijo 551 vagonov, v Nemčijo 167, v Češkoslovaško 165, v Poljsko 8 in v Holandsko en vagon. Jabolk se je izvozilo v Nemčijo 123, v Avstrijo 23, v Češkoslovaško 66, v Španijo 18, v Poljsko 10 in v Nemčijo 6 vagonov.

Dravska banovina najbolj zadolžena

Konec bajke o bogati Sloveniji

Kmetijsko ministrtvo je po Agrarni banki zbralo še manjkajoče podatke o kmetijski zadolžitvi ter je končna slika kmečke zadolžitve ta:

banovina	dolžnikov	dolga
Dravska	55.631	1,118,661.948
Savska	143.834	1,072,886.817
Vrbska	75.934	290,378.431
Primorska	75.529	692,178.679
Drinska	89.304	608,587.741
Zetska	51.920	454,899.804
Dunavska	83.689	1,588,958.595
Moravska	57.666	313,438.518
Vardarska	32.514	206,192.899
Uprava mesta		
Beograda	49	5,307.029
V vsej Jugoslaviji	647.070	6,351,490.465

Ker je vrednost zemlje v Dunavski banovini še enkrat večja ko v Dravski in ker je tudi Dunavska banovina mnogo večja in mnogo bolj obljudena od Dravske (Dunavska 28.160 kv. km in 2,310.220 prebivalcev, Dravska 15.936 kv. km in 1,120.549 prebivalcev), je glede kmečke prezadolženosti Dravska banovina na prvem mestu.

Ta prezadolženost je tem težja, ker so revnejši kmetje zlasti prezadolženi, kakor kaže statistika.

V Dravski banovini je na posestvih	dolžnikov	dolgov
od 0—10 ha	42.608	638,540.564
od 10—30 ha	11.319	363,761.143
od 30—75 ha	1.473	91,118.674
od 75—100 ha	128	10,959.996
nad 100 ha	103	14,281.569

Stiri petine vseh dolžnikov je torej med najmanjšimi posestniki in skupno s srednjimi posestniki deset enajstin vsega dolga na njih ramah. Pri sedanjih cenah za kmetijske pridelke je ta zadolženost v resnici katastrofa, ki nujno zahteva od pomoč.

Predvsem treba najti za male kmete novega zasluzka, kar je dosegljivo le z zaposlenjem domače industrije in čim večjo razširitvijo hišne industrije. Še nujnejše bi bilo, da se poskrbi za izvoz lesa in kmečkih pridelkov in v tem pogledu bi morala država tudi s svojo tarifno politiko pospeševati lesno industrijo. Kakor uči naš današnji referat o lesni trgovini, pa še vedno previsoke tarife skoraj onemogočujejo lesni izvoz.

A tudi davčna obremenitev prezadolžene kmeta se mora zmanjšati. Dolgo vrsto let se je silno mnogo in rado govorilo o bogati Sloveniji, ki lahko vse plača. Z ugotovitvijo, da je Dravska banovina od vseh banovin najbolj zadolžena, pa mora biti te bajke o bogati Sloveniji konec. V prav izdatni meri je bila Slovenija vsled te bajke dostikrat prikrajšana, zato pa je treba sedaj nuditi pomoč, da se reši iz velike prezadolženosti. Kajti kmečka prezadolženost pada na vse sloje in na vso banovino in vsled nje pešajo trgovina, obrt in industrija.

Vsled tega pa je potrebno, da tudi davčna uprava vse to upošteva in da sedaj tudi davčne predpise temu primerno prilagodi. Nikakor ne gre, da bi vsled tega, ker deluje v Dravski banovini davčna uprava najbolj točno, bila še Dravska banovina poleg dolgov še z davki najbolj obremenjena. Ena preobremenitev zahteva olajšanje tudi drugega bremena.

Zlasti pa opominja statistika kmetijskega ministrtva o prezadolženosti kmeta, da je Dravska banovina državne pomoči kot najbolj z dolgovi obremenjena banovina predvsem potrebna in upamo, da bo ta opomin tudi na merodajnih mestih našel pravičen odmev.

Kdor dela za svoje glasilo, dela najuspešnejše za koristi svojega stanu in samega sebe.

Naša lesna trgovina

Referat g. Paplerja na občnem zboru Zveze trg. gremijev v Laškem

(Konec)

Nazadovanje naše lesne trgovine je bilo zlasti občutno v razdobju I. poll. 1930 do konca I. poll. 1932, kakor kaže spodnja statistika.

	Nazadovanje v I. polletju 1932	
	napram I. polletju 1930 za %	1931 za %
Stavbnile	69.4	23.4
Želez. pragovi	96.2	76.2
Drva	34.6	6.6
Oglje	44	43.1
Lesni izdelki	73.5	20.9
Ekstrakti	66	42.4

Padec vrednosti izvoza v I. polletju tekočega leta napram I. polletju 1931 je, kakor kaže ta pregled, tako ogrožen, da ne moremo govoriti več o krizi v lesni trgovini, marveč o njenem polomu.

Mnogi so vzroki tega velikega poloma. Zmanjšanje izvoza po količini je zakrivilo znatno reduciranje uvoza držav uvoznice lesa.

Že leta 1930, torej prvo leto krize v lesni trgovini, je uvoz držav uvoznice lesa padel od 22,422.078 ton na 20,210.968 ton, to je za 2,211.110 ton.

Proces redukcije uvoza lesa v državah uvoznicah se je v letu 1931 pod pritiskom finančnih težkoč v Evropi, zaščite domače lesne industrije in prometnih ovir, nadaljeval. Italija je uvozila n. pr. 1931 za povprečno 25%, v nekaterih vrstah lesa pa celo za 30 in 46% manj lesa, nego 1930.

Uvoz lesa v Avstrijo je padel v I. polletju tekočega leta za 251.837 mtc.

Ogrsko tržišče se je napram našemu izvozu popolnoma zaprlo.

Anglijo smo skoraj docela izgubili. Francoski kontingent nas ne zadovoljuje; trg v Grčiji je ogrožen radi težavnih gospodarskih prilik v Grčiji; na čezmorska tržišča pa danes niti ne moremo računati.

Zgledi za izboljšanje tega položaja v bližnji bodočnosti, kljub vsem mednarodnim prizadevanjem za uravnoteženje, torej nikakor niso ugodni.

Samopomoč lesne trgovine

In v tej stiski se je naša lesna trgovina in industrija oprijela samopomoči — v organizaciji, pričakovala pa je tudi najizdatnejše pomoči od državne uprave, kajti poleg težkih posledic, ki jih je prinesel naši lesni trgovini neugoden položaj na mednarodnem lesnem trgu, trpi naša lesna trgovina tudi radi notranjih težkoč, ki jih povzroča neusmerjenost naše lesne politike.

Zato smo upravičeno pričakovali nujnih ukrepov, ki naj bi olajšali situacijo. Ti ukrepi naj bi se nanašali predvsem na ureditev izvoza in vpostavitev organizacije

jugoslovanske lesne trgovine in industrije, ki naj bi prinesla neko stabilnost v trgovanju in kvalitativni napredek.

Pereče je nadalje vprašanje. Naše prevozne tarife nikakor ne odgovarjajo sedanemu gospodarskemu položaju; naši izvozniki ne uživajo tarifnih ugodnosti in so napram inozemskim izvoznikom povsem konkurenčno nezmogljivi.

Izraziti moramo svoje nezadovoljstvo nad popolno negativnostjo v pogledu ogrskega lesnega tržišča. Naši izvozniki imajo na Ogrskem milijonske terjatve, ki jih kljub številnim intervencijam ne morejo dobiti. Aranzma glede izvoza lesa na Ogrsko nikakor ne odgovarja našim izvoznikom in obstoja resna nevarnost, da ogrsko lesno tržišče povsem izgubimo.

Vse s konkretnimi dokazi opremljene predstavitve, naj se izvozne prevozne tarife prilagode položaju in se primerno znižajo, vsa dokazovanja, da je ob previsokih tarifah onemogočena konkurenčna sposobnost naših izvoznikov, — so ostala brezuspešna.

Akcija naše organizacije radi olajšanja izvoznih uverenj niso uspele. Brezuspešne so ostale tudi borbe naših delegacij za enakopravnost slovenske lesne trgovine in industrije pri razdeljevanju kontingentov.

Vse premalo se je posvečalo pažnje obči lesni izvozni politiki, ki bi morala stremeti predvsem za tem, da ob tem ogromnem polomu stroke z organiziranim sodelovanjem zasebne iniciative skuša ohraniti naša zunanja tržišča in ob dovoljevanju izvoznih ugodnosti, pa čeprav bi iste zahtevale tudi žrtve, pridobiti nova tržišča.

Slovensko lesno trgovstvo stavi radi tega kraljevski vladi nujno zahtevo:

1. da z uredbo po predlogih naših organizacij uredi izvoz lesa in upostavi avtonomno organizacijo jugoslovanske lesne trgovine in industrije po produkcijskih področjih s centralnim uradom pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine, ki naj daje smernice naši lesni izvozni politiki.

2. Ob splošni tendenci po kontingentiranju uvoza lesa, naj se stremi za dosego čim ugodnejše kvote, ki naj se v notranjosti države porazdeli na posamezna produkcijska področja po ključu, ki naj ga sestavi ministrstvo za trgovino in industrijo na osnovi železniške statistike.

3. Z ozirom na to, da dosega železniške prevozne tarife v notranjem prometu dve tretini vrednosti blaga, kar najobčutnejše ovira notranji blagovni promet, naj se prevozne tarife ob upoštevanju paritete, tako za notranji kot izvozni promet znižajo za 50%.

Ruske žitne skrbi

»Lokalanzeiger«-ju poročajo iz Moskve: Poljedelski položaj Rusije je po uradnih podatkih katastrofalen. Tako glede jesenske setve ko glede dobave žita s strani kmetov je bilo letos veliko manj doseženo ko lani. Dne 1. oktobra je bilo dokončano šele 64.7% jesenske setve. Žita pa je bilo dne 1. oktobra oddano šele 37%, to je 27% manj ko 1. oktobra lani. Najslabše so razmere v severnem Kavkazu, Kazakstanu, vzhodni Sibiriji in v Uralu. V nekaterih krajih Sibirije so kmetje čisto odkrito sabotirali vse odredbe vlade in pridržali za sebe sploh vse žito. Kljub težkim kaznim so kmetje prodali žito na prostem trgu, dočim ni vlada dobila od njih niti grama žita.

ZUNANJA TRGOVINA NEMČIJE

V avgustu je znašal nemški uvoz 331 milijonov mark, izvoz pa 428 milijonov mark, torej je bila nemška trgovinska bilanca suficitna za 98 milijonov mark. V juliju je znašal suficit samo 66, v juniju 90, v maju 96 in v aprilu 54 milijonov mark. V prvih osmih letošnjih mesecih je bila nemška zunanja trgovina aktivna za 760 milijonov mark. V primeri z lani pa se je položaj zelo poslabšal, ker je bila nemška zunanja trgovina v prvih osmih mesecih lani aktivna za 1575 milijonov mark. Nemčija upa, da bo proti koncu leta svojo trgovinsko bilanco izboljšala, ker ji ne bo treba uvoziti žita; vprašanje pa je, če se ji bo to posrečilo, ker ji grozi vsled njene pretirane agrarne politike bojkot od glavnih izvoznih dežel Nemčije, tako od Holandske in vseh skandinavskih držav.

Seje davčnih odborov bodo zopet

Davčna uprava za Ljubljano mesto razglasa:

Seje davčnih odborov za mesto v Ljubljani, ki so bile s tukajšnjim odlokom z dne 25. julija 1932., štev. 6006 odgodene za nedoločen čas, se bodo vršile v času od 12. oktobra do vštete 22. oktobra 1932.

Podroben vrstni red posameznih strok davčnih zavezancev, ki je ostal nespremenjen, je razviden iz pregleda pri mestnem načelnstvu v Ljubljani in tudi pri tej davčni upravi, Vodnikov trg štev. 5/II. pred razpravnim prostorom.

Pričetek seje je:

a) za trgovski odbor vsakokrat predpoldne ob 8. uri.

b) za obrtni odbor vsakokrat popoldne ob 15. uri.

Dr. F. Derganc

šef-primarij kirurg. odd. v p.

Ljubljana

Komenskega ulica 4

ne ordinira do preklica

Davek na poslovni promet

Ministrstvo za finance je z razpisom z dne 5. septembra 1932 br. 30946/111 izdalo to pojasnilo:

1. Osebe, katerih celoten kosmati promet presega 500.000 Din, in se ta promet nanaša deloma na predmete, ki podlegajo skupnemu davku na poslovni promet, deloma pa na predmete, ki podlegajo splošnemu davku na poslovni promet, morajo voditi eno knjigo opravljenega prometa za vse predmete obeh vrst davka.

2. Te osebe morajo plačevati tudi splošni davek na poslovni promet po odredbah, ki veljajo za skupni davek na poslovni promet, toda v mesečnih in letnih prijavah morajo posebej označiti predmete, ki podlegajo 2% stopnji skupnega davka na poslovni promet.

3. V takih primerih se mora tudi odmera splošnega davka na poslovni promet izvršiti po odredbah zakona o skupnem davku na poslovni promet.

V tem odloku je najvažnejše to, da se v primerih, v katerih plačuje davkoplačevalec obe vrsti davka na poslovni promet, prijavlja promet in odpremlja davek po predpisih, ki veljajo za skupni davek.

Medić-Zankl hladni klej za mizarje in slikarje, steklarski kit, lanene tropine ter vse v stroko

PRIREZ NA LUKSUZ ZA BLAGO IZ UMETNE SVILE

Davčni oddelek finančnega ministrstva pojasnjuje v posebnem pojasnilu finančnim direktorjem, »da blago, izdelano iz umetne svile, ki je označena v popisu luksuznih predmetov od št. 24 do št. 54 podleži prirezu na luksuz«. Prav tako pa tudi obuvale, narejena iz navadne kože, če imajo večje ali manjše lakaste všivke ali dele.

KROŠNARENJE V BEOGRADU PREPOVEDANO

Upravnik mesta Beograda je 5. oktobra izdal naredbo, da se na vsem ozemlju Beograda prepove vsaka prodaja po ulicah in vsako krošnarenje. Kdor bi se proti tej naredbi prekršil, bo kaznovan z denarno kaznijo od 10 do 1000 Din, v slučaju neizterljivosti pa z zaporom od 1 do 20 dni. Preje je bila ulična prodaja prepovedana le v središču mesta, sedaj pa je ta prepoved razširjena na vse ozemlje mesta.

Po svetu

Vsled neprestanih kršitev reda na meji, je izročil naš odpravnik poslov bolgarski vladi spomenico, v kateri zahteva imenovanje mešane bolg.-jugoslov. komisije, da napravi red na meji.

Hranilne vloge pri Poštni hranilnici so v septembru zopet narasle za 8.9 milijonov (vse leto za 66) in znašajo sedaj 400.1 milijonov Din.

Beograjska občina je imela od vodovoda 23,506.539 Din dohodkov in 25,266.195 stroškov, torej za 1,750.000 Din deficita, pa čeprav je občino veljal kubičen meter vode 2.73 Din in ga je prodajala konzumentom po 3.47 Din. Je pa občina za amortizacijo odpisala 3.5 milijona Din.

V Splitu je bila slovesno otvorjena prva ladjedelnica v naši državi.

Beograjska banka »Mercur« se more vsled sklepa vlade poslužiti ugodnosti čl. 5. zakona o zaščiti kmeta. Vloge na knjižice in tekoči račun mora obrestovati po 5%.

Cementarna »Croatia« v Podsusedu je zopet uvedla normalno obratovanje s 700 delavci, dočim jih je še pred kratkim zaposlovala le 100.

Naš izvoz v Češkoslovaško je znašal v prvih 6 mesecih l. 1931 163.9, letos pa 207.2 milj. čsl. kron, naš uvoz iz Češkoslovaške pa se je zmanjšal v istem času od 424.5 na 225.9 milj. čsl. kron.

Na praški trg je poslala Ekspozna zveza mlekarških zadrug en vagon sirovega masla, ki se v Pragi zelo dobro prodaja.

Rumunski finančni minister je predložil parlamentu zakon, s katerim se zmanjšuje drž. izdatki za 1040 mil. lejev.

Češkoslovaška je sklenila z Nemčijo sporazum, po katerem more uvoziti v Nemčijo 20.000 met. stotov hmelja po carini 70 mark za 100 kg.

Plače češkoslovaških uradnikov bodo vsled sporazuma vladnih strank reducirane le za 8%, mesto za nameranih 15%. Pokojnine ne bodo reducirane.

4000 uradnikov, od 80.000, kolikor jih je vseh, bo v Avstriji do konca t. l. odpuščenih.

Francija je začetkom t. m. znižala plače drž. namestencem za 5 do 8%.

Letošnja žitna žetev v Španiji je dala 75.1 milijonov kvintalov.

20 milijard posojila namerava najeti francoska vlada za razna investicijska dela, da ž njimi zmanjša brezposelnost.

Veliki nemški zavodi Klockner Werke, ki so izkazovali lani 5 milijonov mark čistega dobička, zaključijo letošnje leto z deficitom 10.43 milijonov mark.

Ameriška vlada je dovolila farmerjem delni moratorij (do 75%) za posojila, ki so jih prejeli od države, da bi si farmerji mogli nabaviti potrebna semena.

Državljanska vojna je izbruhnila v Tibetu. Dalei Lama, ki so ga Tibetanci po božje častili, je pobegnil.

Ravnatelj biše Creditanstalt jamčijo vsled sodnega sklepa osebno za izgubo banke. Sklep pa je precej prekasen, ker je ostalo le še malo imetja, ki ga more vlada zapleniti.

Mednarodna konferenca o ureditvi vojnih dolgov Ameriki bo začetkom l. 1933 v Londonu.

8 milijonov lir je poneveril blagajnik banke »Banco di Sicilia« svoji banki in ušel. Vsi italijanski listi, ki so prinesli to vest, so bili zaplenjeni.

Banque Belge pour l'Etranger bo izplačala letos samo 6% dividendo napram 8-odstotni lani.

Banque de France je podaljšala Rumuniji devizni kredit v višini 250 milijonov frankov za 9 mesecev.

Državni dolgovi Združenih držav Sev. Amerike so znašali po poročilu ameriškega finančnega ministrstva dne 30. septembra 19.750 milijonov dolarjev in so narasli v enem letu za tri milijarde.

Silno nazadovanje avstrijskega izvoza

S svojimi uvoznimi prepovedmi in omejitvami je hotela doseči avstrijska vlada zmanjšanje uvoza. Ta namera se ji je docela posrečila. Ali pri tem je doživela to presenečenje, da je dosegla tudi to, česar nikakor ni hotela, da je namreč grozno padel njen izvoz. Že meseca maja, v prvem mesecu izvoznih prepovedi, je padel izvoz za 36.8%, v juniju za 43%, v avgustu za 36.8, torej povprečno za 40% v primeri z izvozom v lanskih mesecih. Še žalostnejše pa je za Avstrijo, da je zlasti padel izvoz čisto izdelanih fabrikatov, ki dajejo Avstriji največ zaslužka. Izvoz teh pa je nazadoval v maju za 46.6%, v juniju za 46.7%, v juliju za 46.6 in v avgustu celo za 48.8%. V primeri z lanskim letom je torej ta, za Avstrijo najbolj važen izvoz padel za polovico. Avstrijski trgovci se sedaj boje, da bo ta izvoz še bolj padel, za 60 do 70%, če Avstrija takoj ne preneha s svojo pretirano agrarno politiko.

POLJSKA ZUNANJA TRGOVINA

V prvih osmih mesecih t. l. je znašal poljski izvoz 706.3 milijonov zlotih napram 1247.7 mil. v istem času lani. Izvoz se je torej zmanjšal za 45%. Prav tako pa se je zmanjšal tudi uvoz in sicer od 1043.3 mil. zl. v prvih 8 mesecih lani na 569.9 mil. zl. letos. Zunanja trgovina Poljske je torej še vedno aktivna. Od uvoznih držav je na prvem mestu Nemčija, na drugem U. S. A., od izvoznih pa Anglija (18%), Nemčija pa s 15.1% na drugem mestu.

»BUDDHA«

TRADE MARK

„BUDDHA“
čajne mešanice so najboljše
TEA IMPORT, LJUBLJANA

Telefon 26-26

Večna pot 15

Telefon 26-26

O uvedbi 40urnika

Združeni delavski sindikalni savez Jugoslavije je poslal naši skupščini in vladi spomenico, da sprejme tudi Jugoslavija predlog Mednarodnega urada za delo, da se uvede mesto 48urnika 40urnik. V sedanjih težkih krizi, ko bo kmalu na vsem svetu 30 milijonov brezposelnih delavcev, je mogoče te delavce zaposliti samo na ta način, da se z zmanjšanjem delovne dobe napravi prostor za zaposlenje brezposelnih. V tem je velika utemeljitev predloga Mednarodnega urada in sama po sebi, brez ozira na druga dejstva, je ta utemeljitev tudi pravilna. Kakor je že pred vojno vedno večja kapaciteta strojev dovoljevala redukcijo delovnega časa in s tem zboljšanje delavskega položaja brez škode za prosperiteto podjetij, tako naj bi tudi sedaj staro predvojno sredstvo zatrlo brezposelnost.

Toda danes živimo v težki krizi in v krizi so kalkulacije drugačne ko v dobi konjunktura in zato se bojimo, da delavstvo od uvedbe 40urnika ne bi imelo dejanske nobene koristi, temveč verjetno celo škodo. Prav močno se nam zdi, da je sindikalni savez poslal svojo spomenico manj po tehtnem preudarku, ko pa bolj zaradi lepšega, da dokaže, kako budno čuva delavske interese.

Predvsem je treba omeniti, da danes niso vse države ratificirale niti washingtonskega sporazuma o 48urniku. In med temi državami sta tudi Nemčija in Anglija, ki sta za razmere na delavskem trgu skoraj merodajni.

Mnogo tehtnejši pa je argument, ki izhaja iz krize. Velik del naših podjetij že danes komaj zmaguje težave; da bi z uvedbo 40urnika še povečali produkcijske stroške, je le malo verjetno. Pri mnogih naših največjih industrijah pa sploh ne igra delovna doba prav nobene vloge in v Trbovljah ter raznih drugih velikih industrijskih podjetjih bi bili delavci in lastniki veseli, če bi imeli naročil vsaj za 40urnik. Vsi pa vemo, da se v mnogih fabrikah in rudokopih dela le po par dni na teden, da smo praktično prišli že mnogo pod 40urnik in da je tu brezposelnost le vsled pomanjkanja naročil, 40urnik zato praktično sploh ne bi bistveno zmanjšal

brezposelnosti, kvečjemu v nekaterih manjših podjetjih, ki pa bi se 40urniku upirala z vso silo.

Pa recimo, da se 40urnik v resnici uvede. Ali ni potem nevarnost, da bodo fabrike pri splošnem pomanjkanju naročil sploh reducirale delovno dobo? V tem primeru sploh noben brezposelnost ne bi prišel do dela, pač pa bi bili vsi delavci v nevarnosti, da bi vsled krajše delovne dobe dobili tudi manjšo plačo. Prav resna je nevarnost, da bi 40urnik poslabšal standard delavstva, ker le v dobi konjunktura more ohraniti delavstvo tudi pri zmanjšani delovni dobi svoj pridobljen standard, nikdar pa v dobi krize.

Brezposelnost je tako ogromno in splošno zlo, da ga z majhnimi injekcijami sploh ni mogoče odpraviti. Še najmanj pa s skrajšanjem delovne dobe, ker to se pravi premetavati denar iz enega žepa v drug žep in si domišljati, da je sedaj več denarja, ker je denar tudi v žepu, v katerem ga preje ni bilo. Ali denarja je pri tem ostalo natančno toliko; kolikor ga je bilo. Prav to je z delovno dobo. Naj bo predpisan 48urnik ali 40urnik, vsled tega ni niti za spoznanje več možnosti za delo. Samo vsled pomanjkanja možnosti za delo pa je današnja brezposelnost.

Zato vse nič ne pomaga, dokler ne ustvari države novih možnosti za delo. Mednarodni urad za delo je dal v tem pogledu že konkreten predlog in to je njegov milijardni investicijski načrt za izvedbo orjaških del v vsej Evropi. Tu bi bila naloga za delavske zastopnike, da razvijejo kar zmagovito propagando za uresničenje tega investicijskega načrta in brezposelnosti bo v veliki meri manj. Še nekaj drugih možnosti je, ki so pa zaenkrat manj konkretne in zato jih tudi posebej ne omenjamo.

V zelo industrijskih državah bi na vse zadnje mogel 40urnik vsaj deloma zmanjšati brezposelnost, pri nas pa res ni računati, da bi dal mnogo blagoslova. Dvomimo celo, če se bo zaradi njega razvila diskusija, kajti za rešitev naše gospodarske krize je cela vrsta drugih vprašanj neprimerno važnejša, ko pa skrajševanje delovne dobe. Od prevelikega dela res ne trpimo.

Na svetovnih borzah je slabo razpoloženje

Na svetovnih borzah so v zadnjem tednu tečaji popustili. Še prejšnji teden je nastopilo rahlo zboljšanje, sedaj pa so morale vse borze odpisati tečaje. Posebno občutne so izgube na berlinski borzi. Spodnje številke jasno kažejo to popustitev tečajev:

	Zač. 1. IX. 1929	17. IX. 1932	24. IX. 1932	1. X. 1932
Berlin	113.6	26.7	26.3	24.6
London	102.6	53.1	54.1	53.1
Paris	156.8	61.663.6	63.6	59.8
Bruselj	133.8	32.7	33.3	31.7
Amsterdam	104.5	32.0	31.9	31.6
Stockholm	109.5	12.6	12.7	12.7
Curih	101.0	43.9	45.8	44.7
Dunaj	91.4	37.7	37.9	37.4
Praga	108.3	59.7	58.9	59.0
Newyork	137.3	41.1	46.6	45.5

Borzni indeksi je bil izračunan leta 1927 iz indeksnih števil za delnice na desetih svetovnih borzah na 100. Iz gornje statistike se nazorno vidi, kako je svetovna kriza zagnala vse tečaje navzdol, ki se od tedaj kar ne morejo popraviti.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. — Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72

Bombažna žetev letos slaba

Poljedelski urad Združenih držav Sev. Amerike ceni v svojem poročilu z dne 1. oktobra stanje bombažne žetve na 54.2% normalnega stanja. V letu 1931 je znašal donos žetve 69.3%, leta 1930 pa 53.5% normalnega donosa.

Na podlagi tega stanja ceni poljedelski urad vso bombažno žetev na 11,425.000 bal napram 17,060.772 v letu 1931 in 13,931.597 v letu 1930.

Rumunija ne pride pod kontrolo

Zveza narodov je sporočila rumunski vladi pogoje, ki jih je izdelal finančni odbor Zveze narodov za reorganizacijo rumunskih financ. Ti predlogi najprej na drobno analizirajo sedanje finančno stanje Rumunije in nato navajajo, kako bi se mogla z ozkim sodelovanjem rumunske vlade in finančnih organov Zveze narodov izvesti sanacija rumunskih financ. To sodelovanje ne bi imelo oblike kontrole. Samo nekaj strokovnjakov in odposlancev Zveze narodov bi bilo rumunski vladi stalno na razpolago in bi jej pomagali pri reorganizaciji financ. Ti pomožni organi Zveze narodov pa ne bi imeli svojega stalnega sedeža v Bukarešti, kakor ob priliki saniranja avstrijskih (na Dunaju) in madžarskih (v Budapešti) financ, temveč bi prišli v Bukarešto samo tedaj, kadar bi to želela rumunska vlada.

PRED OBNOVITVIJO PROMETA S PRISTANIŠČEM SANTOS

Ker je ponudil general Klinger, komandant revolucionarnih čet v državi Sao Paulo premirje brazilski vladi in je torej pričakovati, da v kratkem nastopi v Braziliji normalno stanje, bo tudi obnovljen promet z glavnim izvoznim pristaniščem kave, Santosom. Zaloge kave v Santosu pa so majhne, ker vsled revolucije ni prihajala kava na trg. Zato bo mogel Santos šele čez nekaj časa oferirati dobro kavo za promptno dobavo.

Malinovec

pristen, naraven, na malo in veliko prodaja lekarna
Dr. G. Piccoli
Ljubljana, Dunajska c. 6

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašen je konkurz o imovini: tvrdke R. in Z. Pajk v Celju. Konkurni sodnik dr. Dolničar, upravnik mase dr. Kalan, odv. v Celju. Prvi zbor upnikov dne 15. oktobra ob 8.30, oglasitveni rok do 16. novembra, ugotovitveni narok pri sodišču v Celju dne 3. decembra ob 8.30.

Odpravljen je konkurz Franka Arpada v Ptuj, ker je bila razdeljena vsa masa.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini:

trgovca Bračka Josipa v Mariboru; poravnalni sodnik dr. Kovča, poravn. uprav. Fabjan Anton, davčni nadzornik v p. — Narok za sklepanje poravnave dne 10. novembra ob 10. soba št. 84. Rok za oglasitev do 5. novembra. — Poravnalna kvota 40 odstotkov.

lekarnarja Fedorja Gradišnika in soproge v Celju. — Poravn. sod. dr. Dolničar, uprav. dr. Mikuletič, odv. v Celju. Poravnalni narok dne 14. novembra ob 8.30, prijavni rok do 9. novembra, poravnalna kvota 50 odstotkov.

neprotokoliranega trgovca Kosmača Svita v Lučah ob Savinji. — Poravn. sodnik dr. Novak, upravnik dr. Rosina, odv. v Gornjem gradu. Poravn. narok dne 14. novembra ob 11.; prijavni rok do 9. novembra; poravnalna kvota 50%.

trgovca Antona Schusterja v Ljubljani, Mesni trg 25. — Poravn. sod. A. Avsec, poravn. uprav. dr. Natlačen, odv. — Narok za sklepanje poravnave dne 17. novembra ob 9., soba št. 140, rok za oglasitev do 11. novembra.

neprot. trgovca Karla Zupanca v Lokah, Trbovlje. Poravn. sod. dr. Pernat, upravnik dr. Flego. Poravnalni narok pri sodišču v Laškem den 15. novembra ob desetih., prijavni rok do 10. novembra; poravnalna kvota 40%.

Potrjene so poravnave: trgovke Tiselj Reze na Planini pri Sevnici, mizarskega mojstra Zupančiča Antona v Celju ter trgovca Simona Kocbeka pri Sv. Ani na Krembergu.

Vse trgovce opozarjamo

na Dopisno trgovsko šolo
Ljubljana Pražakova 8/I.

ki dopisno nauči
vsakogar: knjigovodstvo, popisje, trg., računstvo, poznavanje blaga in vseh drugih trgovskih ved — in nemščino, angleščino, francoščino in ostale svetovne jezike

Obiščite automatični bufet DAJ-DAM

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Kočevje.

Besedilo: **Merkantilna banka d. d.**

Glasom sklepa rednega običnega zbora Merkantilne banke d. d. v Kočevju z dne 18. julija 1932, posvedočenega v notarskem zapisu istega dne, je prešla družba v likvidacijo.

Besedilo firme odslej: Merkantilna banka d. d. v Kočevju, v likvidaciji.

Likvidatorji: Erce Franjo, podravatelj Zadrugne gospodarske banke d. d. v Ljubljani, Voje Stanislav, namestnik dirigenta Zadrugne gospodarske banke d. d. podr. v Kočevju, Sirnik Alojzij, uradnik Zadrugne gospodarske banke d. d. v Ljubljani, dr. Slokar Ivan, gen. ravatelj Zadrugne gospodarske banke d. d. v Ljubljani, Vidic Viktor, dirigent Zadrugne gospodarske banke-podružnice v Kočevju, Miklavčič Franc, prokurist Zadrugne gospodarske banke d. d. v Ljubljani in Nosan France, uradnik Zadrugne gospodarske banke d. d. v Ljubljani.

Likvidatorji bodo zastopali družbo v likvidaciji in podpisovali zanjo pravno-veljavno na ta način, da od kogarkoli napisanemu, natiskanemu ali s pečatom odtisnjenemu besedilu družbe z dostavkom »v likvidaciji« pristavita kolektivno dva člana likvidacijskega odbora lastnoročno svoje podpise.

Okrožno sodišče v Novem mestu, odd. II., dne 17. septembra 1932.

Firm 137/32 — Reg. B I 8/8.

Sedež: Maribor.

Besedilo: **Motors Sales central garaže avtomobilna prometna družba z. o. z.**

Družba sloni odslej na družbeni pogodbi z dne 27. februarja 1929., opr. št. 2410, izpremenjeni z notarskim aktom, odnosno z odstopno pogodbo z dne 4. marca 1930., opr. št. 3608 in št. 3609 in odstopno pogodbo z dne 25. avgusta 1932., opr. št. 4915.

Izbrise se poslovodja Pelikan Roman.

Za namestovanje upravičen je odslej edini poslovodja Fabrici Valter samostojno.

Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru,

dne 8. septembra 1932.

Firm. 843/32 — Rg C II 34/10.

VPISI V ZADRUŽNI REGISTER

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopni zadrugi:

Sedež: Maribor.

Besedilo: **Zadruga državnih uslužbencev za nabavo stanovanj, registrovana zadruga z omejeno zavezo.**

Izbrise se dosednji član načelstva Čupič Filip, vpiše pa novoizvoljeni član načelstva Celhar Franc, brzojavni nadzornik v Mariboru.

Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru,

dne 22. septembra 1932.

Firm 890/32. — Zadr. IV 40/5.

LJUBLJANSKA BORZA

Tečaj 10. oktobra 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2307.63	2318.99
Berlin 100 M	1356.80	1367.60
Bruselj 100 belg	796.07	800.01
Budimpešta 100 pengő	—	—
Curih 100 fr.	1108.35	1113.85
London 1 funt	197.25	198.85
Newyork 100 dol., kabel	—	—
Newyork 100 dolarjev	5694.36	5722.62
Pariz 100 fr.	225.10	226.22
Praga 100 kron	169.79	170.65
Stockholm 100 šved. kr	—	—
Trst 100 lir	292.57	294.97

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 12. oktobra t. l. ponudbe glede dobave nosilcev; do 13. oktobra t. l. glede dobave 2400 kg svinjske masti, 800 kg ječmenove kave in 50.000 kg pšenične moke. — Direkcija državne železare Vares-Majdan sprejema do 19. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 300 kg lepenke, 2000 kg strojnega olja, 200 kg matice, 750 kg vijakov z maticami in 1.000 kg žebeljev; do 26. oktobra t. l. glede dobave 150 parov čevljev z lesenimi podplati, 20.000 kg sena ter glede dobave raznega orodja (vile za koks, lopate, grablje, sekire itd.). — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 20. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 1 magnetne naprave za motor. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 27. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 1 vagona kalcijevega karbida.

Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 14. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 200 kg linoxid razredčila, 50 kg terpentina, 200 kg črne barve, 25 kg zelenega emajla, 4000 kg modre galice in 300 kg salmijaka. — Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 8000 kg šamotnega malterja.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 17. oktobra t. l. ponudbe glede dobave svinčene pločevine, pocinkane pločevine, konopnega tesnila, parnih ventilov, bele kovine, smirkovih plošč, listov za locenjsko žago, kovinskih žaglic, krogličnih ležajev, kovinskih vijakov, podložnih plošč, nožev-svedrov, kovinskih spiralnih svedrov, ključev za vijake, brzovrtalnih aparatov, železa, žičnikov, vijakov, prsnega stroja za bušenje, ventilov in odvajalcev vode.

RAZGLAS.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razglasa po členu 11. naredbe gospoda ministra za trgovino in industrijo z dne 27. junija 1928, št. 14402/III., o legitimiranju trgovcev, industrijcev, obrtnikov in njih potnikov, kadar zbirajo naročila in o izdajanju legitimacij za trgovske potnike (Uradni list z dne 24. avgusta 1928, št. 289/81), da je izdala v razdobju nadaljnjih treh mesecev in sicer od 1. julija 1932 do 30. septembra 1932 naslednje nove legitimacije:

328. Alkalay S. M., Sarajevo — »Totrac« družba z o. z., tovarna trakov, Ljubljana.
329. Mujić Sačir, Ljubljana — Gajšek Ana, trgovina s preprogami, Ljubljana.
330. Čuka Una V., Skoplje — Kunc Jos. & Komp., tovarna pletenin in tkanin, Ljubljana.

331. Babanović K. Aleksander, Štip — »Slavija« jugoslovanska zavarovalna banka, zavarovalnica, Ljubljana.
332. Kocmut Janko, Kranj — Mally & Demberger, tovarne za čevlje, Tržič.
333. Vicić Ivan, Beograd — Izdelovalnica slovenskih in švicar. vezenin družba z o. z., izdelovanje slovenskih in švicarskih vezenin, Bled.
334. Čuk Franc, Moste pri Ljubljani — Lindič Josip, trgovina z galanterijskim blagom, Ljubljana.
335. Podboršek Ivan, Stražišče pri Kranju — Potočnik Franjo, tovarniška zaloga šivalnih strojev, otroških vozičkov ter anončno in reklamno podjetje, Kranj.
336. Bebič Anton, Kotor — Hribar M., tovarna slamnikov, Mengeš.
337. Savić Vojislav V., Smed, Palanka — Hribar M., tovarna slamnikov, Mengeš.
338. Sadar Vinko, Ljubljana — Hribar Dragotin, tovarniška pletenin, Ljubljana.
339. Senitz Maks, Celje — Pacchiaffo, Knez & Co., tovarniška zlate, srebrne in draguljarske robe, Celje.
340. Grünberger Leopold, Zavodna pri Celju — Pacchiaffo, Knez & Co., tovarniška zlate, srebrne in draguljarske robe, Celje.
341. Ritošek Mici, Lapa pri Celju — Cotič Rudolf, kozmetični laboratorij, Ljubljana.
342. Mitković Anton, Murska Sobota — Stark Oton, trgovina z manufakturo, Ljubljana.
343. Mitrović Gjuro, Maribor — »Mirim« Zolakar Karel, tovarna hranil, Maribor.
344. Kopač Rudolf, Ljubljana — Manufaktura »Rekord«, trgovina z manufakturnim blagom, Ljubljana.
345. Molan Ivan, Volčje — Zorko A., trgovska agentura, Maribor.
346. Veshigaj Leo, Ljubljana — Stark Oton, trgovina z manufakturo, Ljubljana.
347. Rukavina Nikola, Zagreb — Samec I., trgovina z galanterijo in norimberskim blagom, Ljubljana.
348. Lenarčič Vinko, Zagreb — »Pekateles« družba z o. z., tovarna testenin, Ljubljana.
349. Zagorčič Smil, Ljubljana — Gajšek Ana, trgovina s preprogami, Ljubljana.
350. Simončič Miloš, Ljubljana — Manufaktura »Rekord«, trg. z manufakturo, Ljubljana.
351. Pajk Ludvik, Ljubljana — Pajk Rudolf, klobučarstvo, Ljubljana.
352. Blenk Robert, Ljubljana — Manufaktura »Rekord«, trg. z manufakturo, Ljubljana.
353. Franzot Karel, Udmat — Manufaktura »Rekord«, trg. z manufakturo, Ljubljana.
354. Matelič Peter, Ljubljana — »Malina« družba z o. z., prodaja sadnih sokov in marmelade, Ljubljana.
355. Ravnikar Rudolf, Medvode-Goričane — Ravnikar Regina, izdelovanje domačih jajčnih testenin, Medvode-Goričane.
356. Peter Josip, Ptuj — Gusel Adalbert, veležganjarna, izdelovanje likerjev in sadnih sokov, Maribor.
357. Intihar Ferdinand, Bukovec — Holynski Karel, fotograf, Ljubljana.
358. Bergler Josip, Domžale — Tovarne klobukov in slamnikov Ladstätter, Kurzhaler, Oberwalder, Stemberger, družba z o. z., tovarne klobukov in slamnikov, Domžale.
359. Salesin Leopold, Ljubljana — Ant. Krisper Coloniale, veletrgovina kolonialne in špecerijske robe, veleprazarna kave, mlini za dišave, Ljubljana.
360. Smerdelj Miroslav, Ljubljana — Meden Viktor, veležganjarna, Ljubljana.

361. Dolenc Alojzij, Ljubljana — »Radio« reg. zadr. z om. zav., trgovina z radio aparati, Ljubljana.
362. Vivot Vinko, Zagreb — Goeken Herman, izdelovanje čevljev, Tržič.
363. Kocmut Janko, Kranj — K. Globočnik, tovarna kos, srpov in lopat, Tržič.
364. Marković Ivan, Ljubljana — Sapira Joahim, trgovina z galanterijskim, konfekcijskim, beum in kratkim blagom, Ljubljana.
365. Fischer Desider, Brod na Savi — »Unio« družba z o. z., tovarna kemično-tehničnih izdelkov, Maribor.
366. König Franc, Loka pri Zuzmu — König S., tovarna kopit in drugih lesnih izdelkov, Loka pri Zuzmu.
367. Testen Muan, Subotica — L. Ornik, trgovina z manufakturo, kozunovino, galanterijo, kraško robo in urami, Maribor.
368. Kador Sigmund, Novi Sad — Stora d. d., tovarna zaves, St. vid nad Ljubljano.
369. Prelog Albin, Celje — Lesnik rran Ks., razpevalnica maggijsvin izdelkov, maribor.
370. Kobe Gustav, Beograd — Jelačin & Komp., tovarna zamaškov, Ljubljana.
371. Mimic Kasid, Ljubljana — Gajšek Ana, trgovina s preprogami, Ljubljana.
372. Besič Ramo, Ljubljana — Gajšek Ana, trgovina s preprogami, Ljubljana.
373. Poberaj Ivan, Hrúšica pri Jesenicah — Mancini Anton, fotograf, kožna dolina.
374. Merta Franc, vic pri Ljubljani — Mancini Anton, fotograf, kožna dolina.
375. Slavić Franc, Bucanci — Leban Fran, zastopstvo za povečevanje slik, Maribor.
376. Svigelj Alojz, Zagreb — Glaser Franc »Nisse«, prodaja modernih električnih gospodarskih strojev in drugih električnih predmetov, Maribor.
377. Valentinčec Alojzij, Ljubljana — Stark Oton, trgovina z manufakturo, Ljubljana.
378. Zabukovec Ivan, Ljubljana — »Vinocet« družba z o. z., tovarna vinskega in spiritočnega kisa, Ljubljana.
379. Urek Franc, Ljubljana — Golob & Ko., tovarna kemičnih izdelkov, Ljubljana—Vič.
380. Sparenblek Manja, Ljubljana — Lindič Josip, trgovina z galanterijskim blagom, Ljubljana.
381. Velikonja Matko, Ljubljana VII — Stark Oton, trgovina z manufakturo, Ljubljana.
382. Will Josip, Slav, Brod — Pečnik Elza, agentura in komisijska trgovina, Celje.
383. Weiss Izidor, Zagreb — Pečnik Elza, agenturna in komisijska trgovina, Celje.
384. Mandelje Anton, Ljubljana — Lindič Josip, trgov. z galanterijskim blagom, Ljubljana.
385. Cigoj Anton, Ljubljana — Stark Oton, trgovina z manufakturo, Ljubljana.
386. Herzler Makso, Djakovo — »Aurea« družba z o. z., tovarniška zlate, srebrne in briljantne robe, Celje.
387. Kmetič Josip, Maribor — Leban Fran »Mina«, zastopstvo za povečevanje slik, Maribor.
388. Lackenbach Josip, Gaberje pri Celju — »Aurea« družba z o. z., tovarniška zlate, srebrne in briljantne robe, Celje.
389. Jovanović Novka, Beograd — Pečnik Elza, agenturna in komisijska trgovina, Celje.
390. Rihar Anton, Mengeš — L. Slanovec »Jugospecial«, trgovska agentura in komisija, Ljubljana.
391. Polanc Franc, Ljubljana — Bertonecelj Jernej, čevljarstvo, Zg. Dobrava.
392. Klančnik Alojz H., Mojstrana — Prometna bančna družba z o. z., trgovina z vrednostnimi papirji, Maribor.
393. Hanzel Srečko, Murska Sobota — Šiftar Ludvik, tovarniška perila, Murska Sobota.

394. Skrabut Vinko, Zg. Poljskava — »Hereceg-Bosna«, splošna zavarovalnica, Ljubljana.
395. Kantušar Franc, Maribor — Vaupotič Boštjan, trgovina z galanterijo, urami in patenti pod imenom »Triglav Import«, Maribor.
396. Majer Zvonimir, Karlovac — Prva jugoslovanska alkoholna industrijska družba, poprej Simon Hutter sin, alkoholna industrija, Ptuj.
397. Kos Friderik, Ljubljana — Kunc Josip & Komp., tovarna tkanin in pletenin, Ljubljana.
398. Kolenc Leopold, St. Janž na Peči — »Jelodvor« Gasperin družba z o. z., trgovina z gospodinjskimi in raznimi predmeti, Ljubljana.
399. Potočnjak Živko, Brinje 26 — L. Slanovec »Jugospecial« družba z o. z., trgovska agentura in komisija, Ljubljana.
400. Zupane Jernej, Radeče — »Peta« družba z o. z., tovarniška lesenih pet, Radeče.
401. Kocmut Janko, Kranj — F. Zagar in drug, družba z o. z., strojarstvo, Tržič.
402. Schroll Jurij, Ptuj — Schwab F. C., veletrgovina s špecerijskim, kolonialnim blagom in kemikalijami, Ptuj.
403. Golob Ivan, Sv. Marjeta o/D. — Gorišek Mirko, industrija lesnih izdelkov, Ruše.
404. Klanšek Joško, Ljubljana — Woschnagg Franc in sinovi d. d., tovarna usnja, Šoštanj.
405. Rozman Franc, Grčevrh — »Jelodvor« Gasperin družba z o. z., trgovina z gospodinjskimi in raznimi predmeti, Ljubljana.
406. Operman Dragotin, Ptuj — »Petovica« d. d., usnjarska industrija, Ptuj.
407. Politzer Geza, Dol. Lendava — Tovarna dežnikov d. d., tovarna dežnikov, Dolnja Lendava.
408. Hutter Franc, Ptuj — Prva jugoslovanska alkoholna industrijska družba poprej Hutter Simon sin, alkoholna industrija, Ptuj.
409. Elsacher Viljem, Ptuj — Prva jugoslovanska alkoholna industrijska družba poprej Simon Hutter sin, alkoholna industrija, Ptuj.
410. Putniković Š. Miroslav, Cetinje — Maček Jožef, čevljarstvo, Ziri.
411. Oražem Ivan, Mali Mengeš — Slamnikarska in klobučarska zadruga r. z. z o. z., tovarna slamnikov in klobukov, Mengeš.
412. Podboršek Franc, Loka pri Mengšu — Slamnikarska in klobučarska zadruga r. z. z o. z., tovarna slamnikov in klobukov, Mengeš.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Ljubljana, dne 30. septembra 1932.

Predsednik: Tajnik:
Ivan Jelačin I. r. Dr. Ivan Pless I. r.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

DRAMA

Začetek ob 20.

11. torek: zaprto.
12. sredo: Zločin in kazni. Red Sreda.
13. četrtek: Strast pod brest. Izven. Premijera.
14. petek: zaprto.

OPERA

Začetek ob 20.

11. torek: Hlapec Jernej. Red A.
12. sredo: Fra Diavolo. Red B.

Za vse naše vloge in obveze jamči

z vsem premoženjem in vso davčno močjo
Dravska banovina

KDOR VARČUJE SIVIH LAS SE OBVARUJE

**HRANILNICA
DRAVSKE
BANOVINE
LJUBLJANA
MARIBOR
CELJE**

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15

Telefon št. 2282

Na malo Na veliko

Ustanovljeno 1839

**Tiskarna
MERKUR
LJUBLJANA**

Gregorčičeva ulica št. 23
TELEFON 25-52

se priporoča za naročila vseh uradnih in trgovskih tiskovin. Tiska vizitke, memorande, kuverte, časopise, knjige, brošure, cenike, štatute, tabele, letake i. t. d. dobavlja točno in po zmerljivih cenah. Za večja naročila zahtevajte proračune!

LASTNA KNJIGOVEZNIKA

Priznано dobro

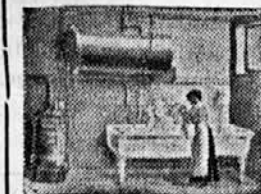
nagrobne lučice

velike in male, znamke „ZORA“ dobite zopet pri tvrdki

Dolničar & Richter, Ljubljana

Zvonarska ulica

Naročajte „Trgovski list“!

Ustanovljeno leta 1852

krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. — Instalacija vodo-
vodov in centralne kurjave. — Naprava strelovodov. — Kopalniške
in klosetne naprave

**TEODOR KORN
LJUBLJANA
POLJANSKA C. 8
(PREJ MENRIK KORN)**

Trgovci! Naročajte blago pri tvrdkah, katere oglašajo v „Trgovskem listu“!